

Handläggare
Eva Woll Tegbäck
Telefon: 08-508 35 528

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 27 augusti 2013

Ärende 5

Yttrande över betänkandet Det svenska medborgarskapet (SOU 2013:29)

(Dnr KS 001-1091/2013)

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden hänvisar till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att paragrafen justeras omedelbart samt överlämnar yttrandet till Kommunstyrelsen

Charlotte Svensson
Arbetsmarknadsdirektör

Karin Eriksson Bech
Utvecklingschef

Sammanfattning

Arbetsmarknadsförvaltningen tillstyrker förslaget om att medborgarskapslagen (MedbL) ska inledas med en portalparagraf för att förtydliga medborgarskapet som det viktigaste juridiska förhållandet mellan medborgaren och staten.

Medborgarskapsceremonier bör införas i alla kommuner och kommunerna bör ges i uppdrag att genomföra dessa. Ett bevis om svenskt medborgarskap med ett gemensamt innehåll som används för alla nya medborgare är bra, dock bör kommunerna ges möjlighet att bidra till utformningen genom exempelvis sina egna kommunvapen (motsvarande).

Förslaget om språkbonus, som innebär att tiden för hemvist kortas jämfört med vad som annars skulle ha krävts för svenskt medborgarskap, är exkluderande då hänsyn inte tas till olika förkunskaper hos individer och förvaltningen anser att detta förslag inte ska genomföras.

Bakgrund

Utredningen har haft i uppdrag att utreda och lämna förslag i vissa frågor som rör svenskt medborgarskap.

I betänkandet redovisas utredningens huvudsakliga överväganden och förslag. Dessa kan delas in i fyra övergripande områden:

- det svenska medborgarskapets betydelse
- medborgarskapsceremonier för nya svenska medborgare,
- ökade möjligheter till svenskt medborgarskap för barn och unga
- en möjlighet till svenskt medborgarskap efter kortare tid för den som behärskar det svenska språket (språkbonus).

Inom ramen för flera av dessa områden har ett antal olika frågor behandlats. Utöver detta har utredningen övervägt frågor och lämnat förslag som har att göra med erfarenheterna av lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap (MedbL).

Ärendet

Stockholm stad har fått möjlighet att lämna synpunkter på ovan nämnda betänkande. Arbetsmarknadsnämnden har av kommunstyrelsen beretts tillfälle att inkomma med ett yttrande.

Utredningens förslag

Medborgarskapets betydelse

Utredningen föreslår att medborgarlagen (MedbL) ska inledas med en paragraf om medborgarskapets betydelse. Det svenska medborgarskapet bör anses ha följande grundläggande innebörd.

Medborgarskapet är det viktigaste rättsliga förhållandet mellan medborgaren och staten. Medborgarskapet innebär friheter, rättigheter och skyldigheter. Det är en grund för folkstyrelsen och står för samhörighet med Sverige.

Medborgarskapsceremonier för nya svenska medborgare

- Kommunerna ska anordna medborgarskapsceremonier

- Det ska förmedlas ett gemensamt budskap om medborgarskapets betydelse
- Länsstyrelserna ges i uppdrag att tillsammans med Sveriges kommuner och Landsting (SKL) utarbeta och sprida ett informationsmaterial som ger kommunerna konkreta exempel på hur medborgarskapsceremonier kan genomföras
- Migrationsverket och länsstyrelserna ska ges ett uppdrag att tillsammans utforma ett enhetligt och högtidligt bevis om svenskt medborgarskap

Ökade möjligheter till svenskt medborgarskap för barn och unga

- Svenskt medborgarskap ska alltid föras över från föräldrar till barn om en förälder är svensk medborgare
- Barn som föds i Sverige, och som inte vid födseln förvärvat ett annat medborgarskap, ska förvärva svenskt medborgarskap vid födelsen om en förälder till barnet dels är folkbokförd här i landet sedan tre år och dels har ett permanent uppehållstillstånd
- Barn ska ha rätt till svenskt medborgarskap efter en kortare hemvisttid än i dag. För statslösa barn ska två års hemvisttid gälla, medan en hemvisttid om tre år ska krävas för andra.
- De ska underlättas för barn som föds i Sverige och som förblir statslösa att förvärva svenskt medborgarskap genom anmälan.
Ett barn, som har fötts i Sverige och som sedan födelsen är statslöst, förvärvar svenskt medborgarskap genom anmälan av den eller dem som har vårdnaden om barnet, om barnet har permanent uppehållstillstånd och hemvist här i landet. Anmälan *ska* ske innan barnet har fyllt *arton* år .
- Migrationsverket ska ges i uppdrag att i samverkan med berörda organisationer i det civila samhället informera om barns möjligheter att förvärva svensk medborgarskap genom anmälan.

Språkbonus

- En sökande som har visat att han eller hon har en viss nivå av kunskaper i det svenska språket ska som huvudregel kunna bli svensk medborgare genom naturalisation även om han eller hon haft hemvist i Sverige ett år kortare än vad som annars hade krävts (språkbonus).

Ärendets beredning

Ärende har beretts av utrednings- och utvecklingsstaben.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Medborgarskapets betydelse och medborgarskapsceremonier

Arbetsmarknadsförvaltningen delar uppfattningen att medborgarskapets betydelse bör stärkas och förtydligas som det viktigaste juridiska förhållandet mellan medborgaren och staten. På detta sätt betonas också att medborgarskapet är ett tecken på samhörighet med Sverige.

Förvaltningen tillstyrker förslaget att medborgarskapsceremonier ska genomföras i alla kommuner för att markera samhörigheten med Sverige, även om deltagande inte bör vara obligatoriskt. Eftersom kommunerna redan har en stor närhet till de nya medborgarna delar förvaltningen utredningens uppfattning att kommunen är bäst lämpad för denna uppgift. Stockholm stad har lång erfarenhet av medborgarskapsceremonier på nationaldagen i Stadshuset då nya medborgare välkomnas till Stockholm och Sverige. För att även markera tyngd och betydelse ställer sig Stockholm stad positiv till att Migrationsverket och Länsstyrelserna tillsammans utformar innehållet i ett enhetligt och högtidligt bevis om svenskt medborgarskap, men att också kommunerna ska ges möjlighet att bidra till utformningen genom exempelvis sina egna kommunvapen (motsvarande).

Språkbonus

Kunskaper i svenska språket ökar möjligheterna att vara delaktig i det svenska samhället och bidrar till integration och samhörigheten med Sverige. Förslaget, som innebär att tiden för hemvist kortas med år, tar emellertid inte hänsyn till de olika förkunskaper individer har när de kommer till Sverige såsom ålder, studievana, utbildningsbakgrund liksom kunskaper i andra språk. Dessa är viktiga faktorer för att kunna uppnå godkänd kurs i svenska för invandrare på kurs D. Av denna anledning av informationen ovan förefaller förslaget exkluderande för vissa individer och förvaltningen menar att detta förslag inte ska genomföras.

Ökade möjligheter till svenskt medborgarskap för barn och unga

Förvaltningen har inga synpunkter på förslagen om ökade möjligheter till svenskt medborgarskap för barn och unga.

Bilagor

- 1 Sammanfattning av betänkandet Det svenska medborgarskapet (SOU 2013:29)